

А. П. Миколаєць,
к. держ. упр., доцент кафедри публічного адміністрування,
Міжрегіональна академія управління персоналом

DOI: 10.32702/2306-6814.2019.3.83

КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖ ЧИНОВНИКАМИ І НЕПРИБУТКОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

А. Mykolaits,
Candidate of science in Public Administration, Associate Professor
of the Department of Public Administration, Interregional Academy of Personnel Management

COMMUNICATIVE ASPECTS OF JOINT ACTIVITY BETWEEN PERSONNEL AND INDEPENDENT ORGANIZATIONS

Зазначено, що посилення комунікативного аспекту при реалізації проектів. Воно повинно, на наш погляд, здійснюватися поетапно: дослідження загальних інтересів і визначення ніш для партнерства. Навіть у тому випадку, якщо цей процес обмежений і носить формальний характер, необхідно підходити до його організації з позиції виявлення позитивних сторін існуючого або можливого партнерства між урядом і громадськими інститутами та формування конструктивних ініціатив; встановлення діалогу між чиновниками і представниками неприбуткових організацій. Важливо, щоб тематичні зустрічі носили регулярний, робочий характер, що дозволяє потенційним партнерам звикнути один до одного і побачити можливості для розвитку співпраці у вирішенні конкретних проблем; планування спільної діяльності між урядовими чиновниками і неприбуткових організацій, здатними запропонувати свої послуги уряду. Для здійснення цього кроку потрібні щира зацікавленість уряду і професійна відповідальність неприбуткових організацій.

Аргументовано концепцію міжсекторного соціального партнерства як стратегію оптимізації взаємодії державного, комерційного та некомерційного секторів з метою ефективного вирішення загальнозначущих проблем суспільства. Зароджуються механізми міжсекторного соціального партнерства хоча і піддаються класифікації за характером взаємин неприбуткових організацій і держави, відображають лише початковий процес МСП, специфіку генезису українських неприбуткових організацій в умовах посттоталітарної України.

It is noted that the strengthening of the communicative aspect in the implementation of projects. It should, in our opinion, be carried out in stages: the study of common interests and the definition of niches for partnership. Even if this process is limited and of a formal nature, it is necessary to approach its organization from the point of view of identifying the positive sides of the existing or possible partnership between the government and public institutions and the formation of constructive initiatives; establishment of a dialogue between officials and representatives of non-profit organizations. It is important for thematic meetings to be regular, working, allowing potential partners to get used to each other and see opportunities for developing cooperation in solving specific problems; planning of joint activities between government officials and non-profit organizations able to offer their services to the government. To implement this step, the Government's sincere interest and the professional responsibility of non-profit organizations are required.

The concept of cross-sectoral social partnership as a strategy for optimizing the interaction of state, commercial and non-commercial sectors is grounded in order to effectively solve the problems of society in general. Emerging mechanisms of cross-sectoral social partnership, although

classifiable according to the nature of the relationship between non-profit organizations and the state, reflect only the initial process of SMEs, the specifics of the genesis of Ukrainian nonprofit organizations in the post-totalitarian Ukraine.

For scientific and practical understanding of this new, but necessary in the context of democratization of public-public relations, the phenomenon should: formulate a coherent strategy of cross-sectoral interaction, implementing it in public policy; implement a unified systemic state policy towards the third sector; to make changes in the legislation on the activities of non-profit organizations in the legislative articles; to develop a model of cross-sectoral social partnership on the basis of systematization, study and creative reflection of the domestic practice of cooperation of non-profit organizations with state and local structures, taking into account the world's positive experience of partnership.

Ключові слова: неприбуткові організації, публічне управління, громадські об'єднання, комунікативний аспект, концепція міжсекторного соціального партнерства, громадянське суспільство, третій сектор.

Key words: non-profit organizations, public administration, public associations, communicative aspect, concept of cross-sectoral social partnership, civil society, third sector.

ВСТУП

Спільне формування правового простору. Безумовно, в процесі формування національної нормативно-правової бази влада повинна керуватися думкою та інтересами громадян, взаємодія повинна носити характер відкритості і ґрунтуватися на широкій участі громадськості. Така зразкова постановка справи, хоча допомогти їй зовсім не просто, має місце в ряді країн з давніми що склалися демократичними традиціями. Законодавство повинно бути сформовано таким чином, щоб сприяти встановленню балансу інтересів і толерантності різних груп, навіть у тому випадку, якщо вони знаходяться в опозиції до офіційних властей, бо останні в таких випадках рідко розглядають неприбуткові організації як партнерів, здатних надати допомогу у вирішенні поточних критичних проблем за допомогою мобілізації підтримки з боку громадян і залучення добровільних пожертвувань. Саме в цих обставинах тимчасове втручання міжнародних організацій і донорів необхідно для надання допомоги молодим демократіям у формуванні та "виращуванні" свого громадянського суспільства до рівня повноцінного третього сектора.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

На різних аспектах міжсекторного соціального партнерства зосередили свої наукові розвідки О. Базилюк, В. Бех, В. Бідак, В. Гошовська, В. Грушко, Т. Єфременко, М. Лукашевич, В. Мандибура, О. Мачульська, Н. Мельник, В. Скуратівський, Ю. Сурмін, М. Туленков, В. Черняк, О. Яременко та ін. Досить плідно працюють у зазначеному науковому напрямі Н. Балабанова, І. Дубровський, В. Жуков, Б. Ільченко, О. Крутий, Б. Кухта, О. Куценко, О. Мірошніченко, Д. Неліпа, Н. Нижник, Л. Пашко, Н. Піроженко, Ю. Приймак, А. Сіленко та ін. Однак у спеціальній літературі недостатньо уваги приділено дослідженню проблем комунікативного аспекту спільної діяльності між чиновниками і неприбутковими організаціями, особливо на регіональному рівні. У зв'язку із цим виникає об'єктивна потреба в розробці наукового обґрунтування концепції реформування сис-

теми публічного управління з метою підвищення ефективності комунікативного аспекту спільної діяльності між чиновниками і неприбутковими організаціями.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Метою статті є визначення складових елементів комунікативного аспекту спільної діяльності між чиновниками і неприбутковими організаціями.

РЕЗУЛЬТАТИ

Посилення комунікативного аспекту при реалізації проєктів. Воно повинно, на наш погляд, здійснюватися поетапно [3, с. 11]:

1. Дослідження загальних інтересів і визначення ніш для партнерства. Навіть у тому випадку, якщо цей процес обмежений і носить формальний характер, необхідно підходити до його організації з позиції виявлення позитивних сторін існуючого або можливого партнерства між урядом і громадськими інститутами та формування конструктивних ініціатив.

2. Встановлення діалогу між чиновниками і представниками неприбуткових організацій. Важливо, щоб тематичні зустрічі носили регулярний, робочий характер, що дозволяє потенційним партнерам звикнути один до одного і побачити можливості для розвитку співпраці у вирішенні конкретних проблем.

3. Планування спільної діяльності між урядовими чиновниками і неприбуткових організацій, здатними запропонувати свої послуги уряду. Для здійснення цього кроку потрібно щира зацікавленість уряду і професійна відповідальність неприбуткових організацій. Нарешті, необхідно виробити єдиний для неприбуткових організацій і чиновників "соціально — економічний синтаксис" спілкування, подолати розрив "соціального" та "економічного" в свідомості як представників неприбуткових організацій, так і властей. Сьогодні, на жаль, в якості ресурсу і тими, і іншими розглядаються тільки матеріальні засоби і фінанси (швидше за просто гроші), тому держслужбовці найчастіше розглядають соціальну сферу як витратну, яка вимагає наповнення з бюджету і лише за рахунок бюджету відповідно забезпечує населення

[5, с. 102]. Такий підхід ще більше посилює у неприбуткових організаціях позицію прохачів, формує вивчену соціальну безпорадність.

У даному випадку ідея "соціальної економіки" зводиться до розмов і обговорення безоплатної волонтерської діяльності громадян. Якщо врахувати, що фінансові параметри останньої не порівнянні з результатами промислової і господарської діяльності, а робота по її організації якої на території країни (регіону) вимагає величезних зусиль, стає зрозумілою причина, по якій держсектор не включає її в пріоритети своєї управлінської діяльності, не розглядає можливості ефективного взаємодії з неприбутковими організаціями [2, с. 45].

Таким чином, досліджений матеріал дозволяє аргументувати концепцію міжсекторного соціального партнерства як стратегію оптимізації взаємодії державного, комерційного та некомерційного секторів з метою ефективного вирішення загальнозначущих проблем суспільства.

Зароджуються механізми міжсекторного соціального партнерства хоча і піддаються класифікації за характером взаємин неприбуткових організацій і держави, відображають лише початковий процес МСП, специфіку генезису українських неприбуткових організацій в умовах посттоталітарної України [1]. Висновок поки не дуже втішний: стратегія взаємовідносин держави, громадськості та бізнесу обґрунтована, усвідомлена в суспільстві і реалізується не повною мірою. Між інститутами громадянської самоорганізації та органами влади складається цілий спектр відносин, в якому поряд з відносинами партнерства, діалогу, співпраці виникає і пряме протистояння.

Для того, щоб переламати ситуацію, забезпечити перехід кількісних змін у нову якість МСП необхідно продовжувати рух по знайденим напрямкам: трансформувати державно-суспільні відносини від конфронтації до діалогу; активно створювати умови для становлення зрілого третього сектора; реформувати соціальну сферу шляхом перерозподілу повноважень і відповідальності між державою, бізнесом і неприбутковими організаціями в бік посилення право можливості останніх [6, с. 11].

ВИСНОВКИ

Для забезпечення працездатності механізмів взаємодії представникам неприбуткових організацій мало мати активну громадянську позицію. Вони повинні підвищити професіоналізм, компетентність, знати технології фандрейзингу, вміти висловлювати і лобіювати інтереси своєї групи на рівні прийняття державних рішень. У свою чергу, державний сектор необхідно також підготувати до партнерства за допомогою: впровадження в практику управління принципу субсидіарності; мотивації чиновників на співпрацю з неприбутковими організаціями; включення представників неприбуткових організацій в процес формування правового простору партнерства; посилення комунікативного аспекту при реалізації спільних проектів; розробки єдиної "соціально-економічної" мови спілкування.

У цілому, на тлі стрімкого розвитку практики неприбуткових організацій, їх взаємодії з державними структурами, наукове знання в цій області видається не зовсім адекватним. На нашу думку, така ситуація цілком з'ясовна, оскільки процес інституалізації громадського руху в

Україні почався лише близько чверті століття тому. Для наукового і практичного осмислення цього нового, але необхідного в контексті демократизації державно-суспільних відносин явища слід: сформулювати цілісну стратегію міжсекторної взаємодії, реалізуючи її в державній політиці; реалізувати єдину системну державну політику щодо третього сектора; внести у законодавчі статті зміни щодо діяльності неприбуткових організацій; виробити модель міжсекторного соціального партнерства на основі систематизації, вивчення і творчого осмислення вітчизняної практики співпраці неприбуткових організацій з державними і місцевими структурами з урахуванням світового позитивного досвіду партнерства.

Дані висновки зумовили необхідність проведення комплексного аналізу практики взаємодії неприбуткових організацій з державними структурами в Україні.

Література:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
2. Даций Н.В. Новітні технології корпоративного менеджменту в умовах сучасних соціально-економічних трансформацій: [колективна монографія] / За заг. ред. д. е. н. С.В. Захарін. — К.: Вид. центр КНЛУ, 2014. — 330 с.
3. Котковський В.Р. Державне регулювання економічної безпеки в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.02 — "Механізми державного управління" / В.Р. Котковський. — Запоріжжя, 2007. — 20 с.
4. Крутов В.В. Недержавна система безпеки як складова національної безпеки України: теоретико-правові аспекти / В.В. Крутов // Стратегічна панорама. — 2008. — № 2. — С. 100—103.
5. Ліпкан В.А. Національна безпека держави / В.А. Ліпкан. — К.: КНТ, 2009. — 575 с.
6. Мішина І.Г. Економічна безпека в умовах ринкових трансформацій: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.01 / І.Г. Мішина; Донец. нац. ун-т. — Донецьк, 2007. — 20 с.

References:

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), "Constitution of Ukraine", Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny, vol. 30, p. 141.
  2. Datsiy, N.V. (2014), Novitni tekhnolohii korporativnoho menedzhmentu v umovakh suchasnykh sotsial'no-ekonomichnykh transformatsiy [New technologies of corporate management in the conditions of modern socio-economic transformations], KHLU Center, Kyiv, Ukraine.
  3. Kotkovs'kyi, V.R. (2007), "State regulation of economic security in Ukraine", Ph.D. Thesis, Mechanisms of Public Administration, Classic Private University, Zaporizhzhya, Ukraine.
  4. Krutov, V.V. (2008), "Non-state security system as a component of Ukraine's national security: theoretical and legal aspects", Stratehichna panorama, vol. 2, pp. 100—103.
  5. Lipkan, V.A. (2009), Natsional'na bezpeka derzhavy [National Security of the State], KNT, Kyiv, Ukraine.
  6. Mishyna, I.H. (2007), "Economic security in the conditions of market transformations", Ph.D. Thesis, economic theory, Donetsk National University, Donetsk, Ukraine.
- Стаття надійшла до редакції 17.12.2018 р.*